

Deze nota betreft het thema 'peilbeheer'

Met peilbeheer beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook kán worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

Memo

Registratienummer:
18.075523

Aan: Commissie VW
Van: D&H
Onderwerp: Consultatie vrijgave ter inzage legging 5 peilbesluiten in cluster zuid
Datum: 20-6-2018

Context

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 15 mei 2018 besloten de ontwerp-peilbesluiten voor de volgende polders vrij te geven voor ter inzagelegging, na consultatie van de commissie Voldoende water:

1. Drooggemaakte Grote Polder;
2. Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder;
3. Zoetermeerse Meerpolder;
4. 'Bentwoud' (Polder De Noordplas)
5. 'Reeuwijk West' (Polder Reeuwijk en Sluipwijk)

De peilbesluiten voor deze 5 polders zijn aan herziening toe.

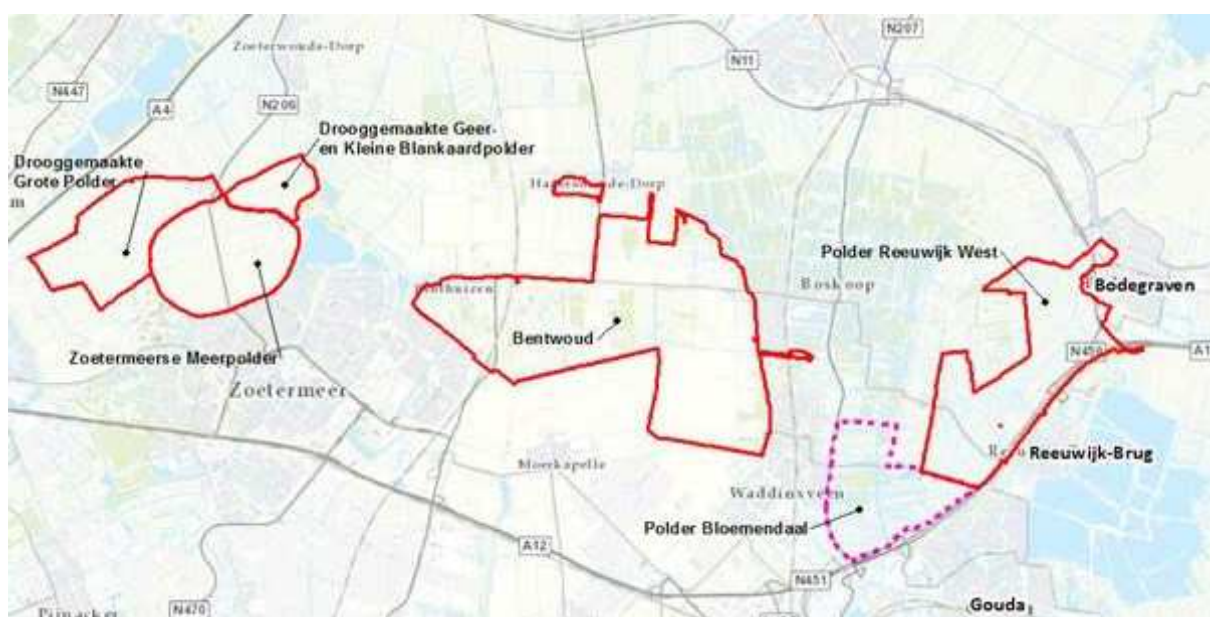
De 2^e aanleiding voor het opstellen van watergebiedsplan Bentwoud is de functieverandering van een deel van het gebied als gevolg van de ontwikkeling van een grootschalig natuurgebied. Een groot deel van het peilbeheer in dit gebied is op basis van vergunningen al aangepast en ingericht voor de nieuwe functies, dit wordt geformaliseerd in het peilbesluit.

Gebiedsbeschrijving

De 5 polders liggen in het zuidelijke deel van Rijnlands beheergebied (zie figuur). De Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder, Drooggemaakte Grote Polder en Zoetermeerse Meerpolder liggen grofweg tussen Stompwijk en Zoetermeer. Deze polders zijn droogmakerijen. In de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder komt een stukje veenbodem voor, de overige polders hebben een klei of zavelbodem. Het landgebruik bestaat voor het grootste deel uit (agrarisch) grasland. De Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder heeft deels een natuurbestemming. In de Drooggemaakte Grote Polder ligt de kern van Stompwijk.

Het plangebied van 'Bentwoud' ligt in het zuidelijk deel van Polder de Noordplas, ook een droogmakerij. De bodem bestaat voornamelijk uit lichte klei- en zavelgronden. Aan de oostkant ligt een strook met veengronden en moerige gronden. Het gebied omvat het recreatie- en natuurgebied Bentwoud ten zuiden van de Hoogeteenseweg en het ITC (International Trade Centre) bedrijventerrein en PCT (pot- en containerteelt) terrein ten noorden van de Hoogeteenseweg. Verder omvat het twee dorpskernen (Benthuizen en Hazerswoude-Dorp) en een agrarisch (akkerbouw) gedeelte.

Reeuwijk West ligt ten westen van Bodegraven, Reeuwijk-Brug en de A12. Het landgebruik bestaat hoofdzakelijk uit agrarisch grasland. Daarnaast komen sierteelt, bebouwing en infrastructuur voor. De bodem bestaat overwegend uit veengrond. Grote delen van de polder zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied. Daarnaast komt in de polder Krabbenscheer voor en zijn waarnemingen gedaan van de Groene Glazenmaker, een beschermde libel.

Watergebiedsplan en overige maatregelen

Deze 5 ontwerp-peilbesluiten zijn onderdeel van watergebiedsplannen voor deze polders waar nog enkele andere maatregelen uit voortkomen om het watersysteem op orde te brengen en toekomstbestendig te maken en de waterkwaliteit te verbeteren.

De totale kosten van deze maatregelen zijn via de SSK systematiek geraamd op circa €12.065.000,- inclusief BTW. In deze fase moet rekening gehouden worden met een marge van +/- 20%, omdat er nu nog gerekend wordt met kostenkenticallen. Ook zit in dit totaal het realiseren/renoveren van een viertal gemalen. Het uitvoeringskrediet voor de maatregelen wordt via een separaat voorstel later dit jaar aangevraagd, nadat dit voorstel is goedgekeurd.

De voor de maatregelen benodigde projectplannen worden namens het college vastgesteld en voor zover mogelijk tegelijk met de ontwerp-peilbesluiten ter inzage gelegd.

De voorgestelde statuswijzigingen van watergangen worden tenslotte meegenomen in de eerstvolgende wijziging van de legger.

Voor Reeuwijk West is een gecombineerd watergebiedsplan voor Reeuwijk West en Polder Bloemendaal-landelijk opgesteld. Omdat het peilbesluit voor Polder Bloemendaal-landelijk nog actueel is (2015) wordt dit nu niet herzien. Er worden wel (beperkt) maatregelen genomen in Polder Bloemendaal-landelijk.

Belangrijkste verbeteringen voor waterkwaliteit en -kwantiteit

Het doel van de watergebiedsplannen is om de polders m.b.t. waterkwantiteit aan de normen te laten voldoen en de waterkwaliteit te verbeteren. In alle polders wordt met de voorgestelde peilen en maatregelen dit doel bereikt. Voor deze gebieden zijn, naast de beschrijving in dit voorstel en de bijlagen, een aantal bijzonderheden het vermelden waard:

- In de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder wordt het hoofdpeilvak gesplitst, zodat zowel de natuurfunctie als de agrarische functie beter worden gefaciliteerd.
- In de Zoetermeerse Meerpolder wordt door de gemeenten Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg een plan ontwikkeld voor inrichting van een weidevogelgebied. Rijnland haakt hier op aan met het doel om aan dit gebied ook een waterbergingsfunctie te geven, waarmee tegemoet wordt gekomen in de ervaren wateroverlast in de polder.
- In Bentwoud is een groot deel ingericht met een flexibel peil dat hoger is dan het vroegere vaste peil. Hierdoor neemt niet alleen de hoeveelheid zoute kwel af, maar is er nu de mogelijkheid om bij een wateroverlastsituatie water vast te houden in het natuur/recreatiegebied en zo wateroverlast in de agrarische en bebouwde gebieden te beperken.
- In het agrarische deel van peilbesluitgebied Bentwoud wordt 2,5 ha extra waterberging gecreëerd en de hoofdwatgangen richting gemaal Omringdijk worden verbreed om extra berging te creëren en de afvoer te verbeteren. Bij de verbreding benutten we de kans om een natuurvriendelijke oever in te richten in dit KRW waterlichaam.
- Het vakgemaal Van der Torre (Bentwoud) wordt gerenoveerd, zodat de afvoercapaciteit onafhankelijk wordt van de peilstijging op de Machinetocht. Hiermee wordt de kwetsbaarheid ten tijden van verhoogde peilen op de Machinetocht opgeheven.
- Op 2 plaatsen in Bentwoud worden meerdere peilvakken samengevoegd. Dit leidt tot een robuuster watersysteem. In Hazerswoude-Dorp gaat de gemeente de gekoppelde peilvakken baggeren en zal naar de verwachting de waterkwaliteit verbeteren.
- Voor de Polder Reeuwijk West is over de grenzen van de polder heen gekeken en wordt de verbetering van de afvoercapaciteit uitgevoerd door een verbinding te maken met de naastgelegen Polder Bloemendaal-landelijk en de bouw van een nieuw gemaal in het stedelijke deel van Polder Bloemendaal.
- In het onderzoek in Polder Reeuwijk West naar het effect van een peilverlaging op het voorkomen van krabbenscheer is geconcludeerd dat een peilaanpassing geen negatief effect heeft op krabbenscheer.

Effect op bodemdaling

De 4 droogmakerijen hebben overwegend een kleibodem en zijn niet extra gevoelig voor bodemdaling. Een peilverlaging van 3 cm in Polder Reeuwijk West (met veenbodem) heeft naar verwachting weinig effect op de bodemdaling. Door de drooglegging in de onderbemalingen in Reeuwijk West te beperken tot maximaal 55 cm wordt de ongelijkmatige bodemdaling binnen de polder beperkt ten opzichte van de huidige situatie.

Gebiedsproces

Polders rondom Stompwijk

Voor deze drie polders zijn twee inloopavonden georganiseerd. Hiervoor zijn alle eigenaren uitgenodigd en ook specifieke doelgroepen zoals de weidevogelwerkgroepen en de agrarische natuurvereniging Wijk en Wouden (Groene Klaver).

Op de eerste bijeenkomst zijn, samen met voornamelijk agrarische ondernemers, de praktijksituatie en knelpunten in kaart gebracht. Tijdens de tweede bijeenkomst zijn concrete voorstellen met belanghebbenden getoetst aan de praktijk. Naar aanleiding van beide avonden volgde in een aantal gevallen telefonische afstemming, een nadere inspectie ter plaatse en/of een gesprek aan de keukentafel.

De voor de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder en Zoetermeerse Meerpolder gekozen voorkeursvarianten zijn in het voorjaar van 2018 besproken met de belangrijkste en meest kritische belanghebbenden. Deze gesprekken verliepen overwegend positief.

De keuze om in de Zoetermeerse Meerpolder aan te haken bij de ontwikkeling van een natuur- en recreatiegebied door de gemeenten, met het doel om aan dit gebied een waterbergingsfunctie te geven, is enthousiast ontvangen.

Bentwoud/Noordplas

Voor de totstandkoming van het Watergebiedsplan Bentwoud heeft in verschillende vormen met diverse externe belanghebbenden afstemming plaatsgevonden:

- Met de provincie Zuid-Holland is nauw overleg gevoerd, omdat de provincie de basisinrichting van het recreatie- en natuurgebied Bentwoud heeft uitgevoerd. Daarnaast is gesproken over de beoogde nieuwe weg door het gebied, maar een besluit hierover is uitgesteld.
- Met de gemeente Alphen aan den Rijn is nauw overleg geweest over met name de peilafweging en maatregelen in de kern Hazerswoude-Dorp en over de sportvelden ten zuiden van de Hoogeveenseweg
- In het agrarische gebied in gemeente Waddinxveen zijn diverse overleggen geweest, om allereerst de optredende wateroverlast te bespreken en in een later stadium het opgestelde maatregelenpakket door te spreken en toe te lichten.
- Diverse gesprekken met de golfbaan Bentwoud, waar het onder meer ging over de uitgangspunten die Rijnland in het verleden aan de provincie heeft meegegeven ten behoeve van het waterbeheer.
- Gesprekken met particuliere grondeigenaren binnen het plangebied.

In maart 2018 zijn tenslotte twee informatieavonden georganiseerd om alle belanghebbenden te informeren over de voorstellen.

Reeuwijk West

In Reeuwijk West en Polder Bloemendaal-landelijk was er sprake van een al lopend (gebieds)proces toen het watergebiedsplan gestart werd. Eind 2014 is het gebied via twee informatieavonden geïnformeerd over de start met een nieuw plan. Tijdens de totstandkoming van het watergebiedsplan heeft met een groot aantal eigenaren, andere belanghebbenden en belangenvertegenwoordigers afstemming plaatsgevonden. In de zomer van 2017 zijn 2 kleine sessies met grote grondeigenaren en een openbare inloopavond georganiseerd om alle belanghebbenden te informeren over de uitkomsten van de onderzoeken en analyses. Gedurende deze hele periode zijn ook verschillende keukentafelgesprekken gevoerd.

Eerdere besluitvorming

De ontwerp-peilbesluiten voor 3 polders zijn verder uitgewerkt conform de volgende eerder gemaakte keuzes door D&H voor:

- de voorkeursvarianten voor het peil in het hoofdpeilvak en de onderbemalingen in Reeuwijk West (D&H-besluiten 12-12-2017, besproken in de Voldoende water 17-1-2018 en VV 31-1-2018),
- opknippen van de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder (D&H-besluit 20-3-2018) en
- handhaven huidige peilen in het hoofdvak van de Zoetermeerse Meerpolder en verdere uitwerking van de waterbergingsfunctie in het beoogde natuur- en recreatiegebied (D&H-besluit 20-3-2018).

Voor de andere 2 polders is er geen eerdere besluitvorming geweest.

Er is ook al regelmatig informierend/beeldvormend gesproken over Reeuwijk West, o.a. naar aanleiding van het gebiedsproces voor 'De Wijk', een ander deel van de Polder Reeuwijk en Sluipwijk waarvoor het peilbesluit inmiddels al is vastgesteld (27-9-2017). En langer in het verleden ook over het peilbesluit 'Bentwoud' naar aanleiding van het peilbesluit voor Polder de Noordplas (2008).

Argumenten

1-5.1 De ter inzagelegging van het ontwerp-peilbesluit geeft belanghebbenden de mogelijkheid tot het geven van een formele reactie

Mochten er zienswijzen vanuit het gebied zijn, dan kan dit op deze manier formeel bestuurlijk afgehandeld worden.

1-5.2 Het vaststellen en herzien van peilbesluiten is wettelijk verplicht

Met het vaststellen van dit peilbesluit beschikt Rijnland over een actueel peilbesluit voor dit gebied conform de verplichting uit artikel 4.5 van de Waterverordening Rijnland.

1-5.3 Bij het opstellen van deze peilbesluiten is rekening gehouden met de wensen vanuit het gebied

Er is met verschillende belanghebbenden gesproken over hun wensen en mogelijke verbeteringen in het gebied, gerelateerd aan het watersysteem. Deze inbreng is verwerkt in de peilvoorstellen en maatregelenpakketten. Dit betekent echter niet dat alle voorstellen op instemming kunnen rekenen (zie risico's).

1-5.4 Met deze peilbesluiten zijn peilen en peilbeheer op orde

Polders rondom Stompwijk

Het peilvak van de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder wordt in tweeën gedeeld om de verschillende functies beide optimaal te kunnen faciliteren. Het peil in het deel van de polder met een natuurfunctie gaat in de winter 10 cm omhoog, het peil in het agrarische deel van de polder gaat in de zomer 10 cm omlaag.

Het zomerpeil van het hoofdpeilvak van de Drooggemaakte Grote Polder wordt met 5 cm verlaagd. Het winterpeil blijft gelijk. Het peilvak WW-17N wordt geformaliseerd en het beheer en onderhoud van de stuw waarmee dit peilvak op peil wordt gehouden wordt overgenomen door Rijnland.

De 2 kleine peilvakken in de ringsloot van de Zoetermeerse Meerpolder, met een overeenkomstige functie en drooglegging, worden samengevoegd en krijgen als nieuwe

peil het hoogste peil van de 2 huidige peilvakken. Het peil van het hoofdpeilvak wordt ongewijzigd voortgezet. In plaats van peilaanpassing wordt ingezet op de ontwikkeling van een waterbergingsgebied en een betere opstelplaats voor een tijdelijke pompinstallatie (TPI) om zo structureel tegemoet te komen in de ervaren wateroverlast (binnen de normen).

Bentwoud/Noordplas

Een groot deel van het peilbesluit 'Bentwoud' betreft het formaliseren van de bestaande (en vergunde) situatie in het peilbesluit. Dit betreft het voorstel voor de peilvakken WW-25AD, WW-25AR, WW-25AS, WW-25AF en het huidige WW-25A.

Daarnaast worden met dit peilbesluit de peilvakken WW-25E en WW-25AH en de sportvelden uit peilvak WW-25D samengevoegd met het bestaande peilvak WW-25A, zodat een groot robuust peilvak ontstaat. Ook de peilvakken WW-25AA en WW-25AB in de kern Hazerswoude-Dorp worden samengevoegd tot een robuuster peilvak.

Peilvak WW-25AQ wordt als peilvak opgeheven en komt in aanmerking voor een vergunning als peilafwijking binnen peilvak WW-25AE (OOST).

Voor de overige peilvakken worden de huidige peilen en peilvakgrenzen vastgelegd, wat soms op papier wel een kleine wijziging betekent.

Reeuwijk West

Het peilbesluit voor het hoofdpeilvak van Reeuwijk West betreft een peilaanpassing van 3 cm, waarmee de opgetreden gemiddelde maaiveldddaling sinds 1928 wordt gevolgd. Het proefvak waar in de afgelopen jaren een onderzoek is uitgevoerd naar de effecten van een beperkte peilverlaging op krabbenscheer wordt weer opgeheven zodat de percelen uit het proefvak weer onderdeel worden van het hoofdpeilvak. Het peil van de vakbemaling Oud-Reeuwijk blijft gelijk aan het huidige peil.

De peilvoorstellen zijn opgenomen in de volgende tabel. Met deze peilvoorstellen worden de functies in het gebied gefaciliteerd zonder andere waarden te schaden.

Peilvak	vigerend peilbesluit (m t.o.v. NAP)		peilvoorstel (m t.o.v. NAP)		drooglegging t.o.v. peilvoorstel (m)	
	zomer	winter	zomer	winter	zomer	winter
Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder						
WW-13B	-4,86	-5,02	-4,86	-4,92	0,65	0,71
WW-13A	-4,86	-5,02	-4,96	-5,02	0,49	0,55
Drooggemaakte Grote Polder						
WW-17M	-5,47	-5,62	-5,52	-5,62	0,72	0,82
WW-17N	n.v.t.	n.v.t.	-5,37	-5,42	0,78	0,83
Zoetermeerse Meerpolder						
WW-15A	-5,52	-5,72	-5,52	-5,72	0,97	1,17
WW-15B	-2,18	-2,18	-2,18	-2,18	0,58	0,58
WW-15C → B	-2,36	-2,36				

	vigerend peilbesluit (m t.o.v. NAP)		peilvoorstel (m t.o.v. NAP)		drooglegging t.o.v. peilvoorstel (m)	
Peilvak	zomer	winter	zomer	winter	zomer	winter
‘Bentwoud’						
WW-25A	-6,42	-6,51	-6,37 ¹		Maaiveldhoogte, en daarmee de drooglegging, sterk variërend.	
WW-25AH	-6,37					
WW-25E	-6,42	-6,62				
WW-25C	-6,97	-7,07	-6,97	-7,07		
WW-25D	-6,97	-7,07	-6,97	-7,07		
WW-25AA	-5,37		-5,30			
WW-25AB	-5,27					
WW-25AC (OOST)	-5,22		-5,22			
WW-25AD	-5,83	-5,99	-5,65			
WW-25AC (WEST)	-5,65					
WW-25AE (OOST)	-4,55		-4,55			
WW-25AQ	-5,79					
WW-25AE (WEST)	-4,34		-4,34			
WW-25AF	-4,72		getrapt aflopend van west -4,72 naar oost -5,52			
WW-25AR	deels peil WW-25A, deels peil Ww- 25AD		flexibel bovengrens -5,35 ondergrens -5,95			
WW-25AS	peil WW-25A		flexibel bovengrens -6,00 ondergrens -6,30			
‘Reeuwijk West’						
WW-31G	-2,24		-2,27		0,37	
WW-31K	-2,46		-2,42		0,45	

¹ Bij samenvoegen van peilvakken krijgt het nieuwe samengestelde peilvak het nummer van het bestaande peilvak dat in de tabel als eerste genoemd is. In dit geval dus WW-25A.

Peilafwijkingen

Voor de hoogwatervoorzieningen in de Drooggemaakte Grote Polder, Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder, Zoetermeerse Meerpolder en Polder de Noordplas wordt voorgesteld de algemene regel voor peilregulering in hellende gebieden vast te stellen conform Uitvoeringsregel 17 “Peilafwijking” behorende bij Keur Rijnland 2015. (zie verder argument 7.1)

De vergunbare onderbemalingen in Reeuwijk West zullen worden vergund met een drooglegging van maximaal 55 cm om ongelijkmatige bodemdaling te verminderen. Dit is in de meeste gevallen een kleinere drooglegging dan in de huidige praktijk het geval is, zoals in de onderbemaling met de grootste drooglegging van 95 cm. De prioritering van de handhaving (controle) van de onderbemalingen moet worden verhoogd. Dit wordt uitgewerkt in het Nalevings Uitvoeringsprogramma (NUP) voor 2019. Verhoging is nodig om de gewenste effecten m.b.t. bodemdaling te bereiken, omdat de praktijk leert dat eigenaren gewend zijn het peil te verlagen ten gunste van een hogere gewasopbrengst. De huidige onderbemalingspeilen zijn ook zo ontstaan.

De overige peilafwijkingen in de 5 polders worden getoetst en, indien vergunbaar, vergund conform de Beleidsregel Peilafwijkingen.

1-5.5 Samen met de overige maatregelen uit het watergebiedsplan zijn de polders hiermee op orde en toekomstbestendig o.b.v. klimaatscenario 2014

Bij het opstellen van het watergebiedsplan zijn waterpeil, waterberging, wateraanvoer en -afvoer en waterkwaliteit integraal bekeken, rekening houdend met lokale omstandigheden, functies en belangen. Naast uitvoering van het peilbesluit zijn in alle polders maatregelen en/of peilaanpassingen nodig om het watersysteem te verbeteren en klaar te zijn voor de toekomst. Daarnaast zijn er maatregelen mogelijk om de chemische en ecologische waterkwaliteit te verbeteren.

Polders rondom Stompwijk

In de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder wordt t.b.v. de uitvoering van het peilbesluit een drijverstuw geplaatst. Ook wordt een nieuwe inlaat gerealiseerd. De kosten voor deze maatregelen zijn geraamd op circa € 80.000,- (alle bedragen in deze paragraaf zijn inclusief BTW, engineerings-, bijkomende- en risicokosten).

In de Zoetermeerse Meerpolder wordt een stuw verwijderd en watergangen vergraven. De kosten hiervan worden geraamd op circa € 50.000,-. Met gemeenten Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg wordt samengewerkt om waterkansen te benutten in het gebied dat de gemeente wil herinrichten met natuur- en recreatiewaarden. De waterkansen hebben betrekking op het verminderen van wateroverlast (die al binnen de normen is) en op het natuurvriendelijk inrichten van het watersysteem. Wanneer een kans concreet wordt, wordt hiervoor krediet aangevraagd.

Bij de gesaneerde kassencomplexen in de Drooggemaakte Grote Polder wordt de waterbodempkwaliteit van aangrenzende watergangen onderzocht op verontreiniging met o.a. zink en gewasbeschermingsmiddelen om te bepalen of baggeren/saneren een effectieve waterkwaliteitsmaatregel kan zijn. De kosten van dit onderzoek worden geraamd op circa € 15.000,-. Na het onderzoek worden de kosten voor een eventuele maatregel geraamd.

Bentwoud/Noordplas

De inrichting van het recreatiegebied Bentwoud is uitgevoerd door de provincie Zuid-Holland. Ten behoeve van de overige aanpassingen voor het peilbesluit 'Bentwoud' worden de peilscheidende kunstwerken verwijderd van de peilvakken die worden samengevoegd met andere peilvakken. In Hazerswoude-Dorp wordt een nieuwe (handmatig) bedienbare stuw geplaatst, wordt een bestaande stuw aangepast met een aflaatschuif en wordt een keerschot verhoogd.

Om de afvoer te verbeteren en de kans op wateroverlast te verminderen worden gedeeltes van de Limiettocht en de Machinetocht in het hoofdpeilvak verbreed, de te lage gedeeltes van de peilscheiding aan de zuidzijde van de Machinetocht worden verhoogd en in het peilvak WW-25C wordt extra waterberging gegraven in combinatie met het ophogen van de laagstgelegen percelen met de vrijkomende grond. Ook 2 laaggelegen percelen in voormalig peilvak WW-25E worden opgehoogd.

Door vervangen van 7 duikers langs de Hoogeveenseweg, vergroten van 4 duikers in Bentwoud en de aanleg van een inlaatduiker wordt de aanvoercapaciteit verschillende deelgebieden verbeterd.

De vakgemalen Achterhof en Van der Torre worden beide vernieuwd. Daarbij wordt de capaciteit van vakgemaal Achterhof verkleind, in overeenstemming met het verkleinde afwaterende gebied, en de opvoerhoogte van gemaal Van der Torre vergroot.

De kosten voor de maatregelen worden geraamd op circa € 4.810.000,-.

Reeuwijk West

In Reeuwijk West wordt de afvoercapaciteit verbeterd en de oorspronkelijke bemalingscapaciteit in het gebied hersteld door:

- gemaal Bulaeus Brack op huidige locatie te renoveren en te vergroten ten opzichte van de huidige capaciteit (van 150 naar 180 m³/min);
- een nieuw gemaal in het *stedelijk* gebied van Polder Bloemendaal te realiseren (50 m³/min).
- een verbinding tussen Polder Reeuwijk west en Polder Bloemendaal-landelijk te realiseren om afvoer vanuit Reeuwijk west naar Polder Bloemendaal mogelijk te maken:
 - o Verbreden bestaande watergang en aanwijzen van deze watergang als hoofdwatergang.
 - o Aanleg van een automatische stuw op de peilgrens tussen Polder Reeuwijk West en Polder Bloemendaal-landelijk.
 - o Realiseren van een robuuste duikerverbinding door de Baarsjeskade (grens Polder Reeuwijk west en Polder Bloemendaal-landelijk).

Daarnaast worden maatregelen uitgevoerd die nodig zijn voor het opheffen van het proefvak (verwijderen dammen, aanleg duikers, e.d.) Tenslotte wordt de provincie verzocht een gebiedsnorm voor sierteelt op te nemen in de Waterverordening, vergelijkbaar met de gebiedsnorm voor sierteelt in Boskoop. De kosten van alle maatregelen worden geraamd op circa € 7.110.000,-.

6.1 Het consulteren van de Commissie Voldoende Water is een afgesproken proces

Er is bestuurlijk afgesproken om de Commissie Voldoende Water op de hoogte te stellen en te consulteren bij het ter inzage leggen van peilbesluiten.

7.1 Door de vastlegging als hoogwaterzones is voor hoogwatervoorzieningen in deze gebieden geen vergunning meer nodig

De hoogwatervoorzieningen zijn in de toelichting bij de ontwerp-peilbesluiten getoetst op bestaansrecht. Voor de hoogwatervoorzieningen in deze gebieden is gebleken dat ze bestaansrecht hebben en dat deze gebieden kunnen worden aangeduid als hoogwaterzone conform uitvoeringsregel 17: Peilafwijking, uit de Keur en Uitvoeringsregels. De eigenaren van de hoogwatervoorzieningen in deze gebieden hoeven dan geen vergunning meer aan te vragen voor hun hoogwatervoorziening. In andere polders worden bij het nemen van peilbesluiten ook hoogwaterzones vastgelegd op deze wijze, sinds 2016.

Risico's

1-5.1 Niet alle belanghebbenden zijn het met de voorstellen eens

In de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder wordt voor een deel van de polder een peilverlaging voorgesteld. Daar speelt de belangentegenstelling tussen faciliteren van de agrarische functie en de weidevogels. De weidevogelwerkgroep en de Provincie maken zich hard voor het weidevogelbelang. De agrarische natuurvereniging kan zich vinden in het voorstel van Rijnland, omdat hetzelfde plan ook een peilverhoging aan de oostzijde beoogt. Dat wordt als compensatie beschouwd. (Het gesprek hierover is nog gaande.)

In het flexibel peilvak van 'Bentwoud' ligt een golfbaan die bij de bovenkant van het flexibel peil moeite heeft om de bespeelbaarheid van de baan goed te houden. Terwijl deze peilen het uitgangspunt bij het ontwerp hadden moeten zijn, zoals Rijnland destijds

duidelijk heeft gecommuniceerd met de provincie als partij die het gebied heeft ontwikkeld.

De meeste eigenaren van percelen in het 'proefvak' in Reeuwijk West hebben de voorkeur om het proefvak vanwege het huidige lagere peil dan het hoofdpeilvak in stand te houden. De KNNV is daarnaast een kritische meelezer m.b.t. (de resultaten van) de krabbenscheerproef. Deze proef hebben we laten begeleiden en de conclusies laten beoordelen door prof. dr. A.J. Smolders (B-WARE/Radboud Universiteit Nijmegen) om een onafhankelijk oordeel en de meest actuele (wetenschappelijke) kennis in Nederland over krabbenscheer mee te kunnen nemen in deze proef en conclusies.

1-5.2 Uitvoering maatregelen blijkt in praktijk niet mogelijk of leidt tot hogere kosten

Dit risico wordt voor de 3 polders rondom Stompwijk laag ingeschat, omdat het aantal maatregelen en de impact beperkt is.

De ontwikkeling van het natuur- en recreatiegebied en daarmee een waterberging in de Zoetermeerse Meerpolder hangt sterk af van afspraken over eigendom, beheer en onderhoud. Er wordt momenteel gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst waar deze zaken aan bod komen.

Door de omstandigheden in Polder De Noordplas, met de diepe ligging van peilvakken met waterpeilen tot -7,07 m NAP, moet bij zowel de ontwerpfasen als tijdens de uitvoering van maatregelen, zoals het graven van waterberging, rekening worden gehouden met het risico van opbarsten.

Voor het beoogde nieuwe gemaal in Polder Bloemendaal stedelijk t.b.v. de verbetering van de afvoer van Reeuwijk West kunnen aanwezige kabels en leidingen leiden tot hogere kosten. Een eerste verkenning heeft laten zien dat met verschillende kabels en leidingen rekening moet worden gehouden. Hoe oud deze zijn en welke kosten in geval van verlegging voor Rijnland zijn is echter nog niet bekend.

5.3 De voorgestelde peilverlaging voor Reeuwijk West kan de start van een trend zijn waarin de peilen tussen Reeuwijk West en de Reeuwijkse Plassen steeds verder uit elkaar gaan lopen en daardoor de kans op wateroverlast toeneemt

Dit peilvoorstel heeft in de peilbesluitperiode een positief effect op de kans op wateroverlast in Reeuwijk West, zowel onder maatgevende omstandigheden als bij piekbuien. Dit ondanks dat pas na een extra peilstijging van 3 cm de plassen kunnen gaan meedoen in de waterberging voor Reeuwijk West in geval van wateroverlast, omdat er een peilverschil ontstaat tussen beide gebieden.

Door het huidige peilvoorstel zou de verwachting kunnen worden gewekt dat de afwegingen die hieraan ten grondslag liggen in de toekomst ook zullen gelden bij volgende peilbesluiten. Dat leidt tot een beeld van het steeds groter worden van de peilverschillen tussen Reeuwijk west en het plassengebied. Hoe groter het peilverschil tussen de plassen en Reeuwijk West wordt, hoe minder Reeuwijk West kan profiteren van de beschikbare berging op de plassen. Op een gegeven moment zal, als gevolg van een groter peilverschil, de kans op wateroverlast toenemen.

Doordat alle belangen echter integraal worden meegenomen bij elk volgend peilbesluit voor Reeuwijk West en de Reeuwijkse plassen, kan elke keer weer de belangenafweging worden gemaakt en dus de keuze tussen vergroten, verkleinen of gelijk houden van het peilverschil tussen Reeuwijk West en het Reeuwijkse plassengebied.

Bijlagen

1. ontwerp-peilbesluit en toelichting Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder (18.075356)
2. ontwerp-peilbesluit en toelichting Drooggemaakte Grote Polder (18.075827)
3. ontwerp-peilbesluit en toelichting Zoetermeerse Meerpolder (18.075373)
4. ontwerp-peilbesluit en toelichting Bentwoud (Polder de Noordplas) (18.075831)
5. ontwerp-peilbesluit en toelichting Reeuwijk West (Polder Reeuwijk en Sluipwijk) (18.075000)
6. memo VV-mededeling t.b.v. consultatie voor ter inzage legging (18.075523)
7. D&H-besluit hellende zones toevoegen aan kaart 7 behorend bij uitvoeringsregel 17: Peilafwijking, van de Keur Rijnland 2015 (18.075521)